

გადაცემის პირობები

გადაცემის პირობები... გვერდის ქვემოთ... გვერდის ქვემოთ... გვერდის ქვემოთ...

დროება

შპსი განცხადებისა

დღის განცხადების... დღის განცხადების... დღის განცხადების...

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ამა 1882 წელს ყოველ-დღიური გაზეთი

„დროება“

გამოდის იმავე პრინციპითა და რიგით და ამავე თანამშრომლების დახმარებით, რაც გარდაცემის პირობებისა.

სელის-მწერის მიიღება:

თუიჯისში: „დროების“ რედაქციის განცხადებით, გადაცემის პირობებისა... გვერდის ქვემოთ... გვერდის ქვემოთ...

ფასი სელის-მწერისა:

ერთის წლით: . . . . . 9 მან. . . . . სამის თვით . . . . . 3 ,, ნახევრის წლით . . . . . 5 ,, ... ერთის თვით . . . . . 1 ,,

თავადი ივანე გრიგოლის-ძე პრისტავი და ღია მისი დარია გრიგოლის ასული ანინა გაჩაბლინა მწიგნობრის გულით აუწყებს რა ვარაუდებებსა დედისა თვისის მარამ გიორგის ასულის ანინა პრისტავისა, სთხოვს ნათესავთა და ნაცნობთა, მობრძანდნენ ქალაქს ბორს განსაყენებლად გვამისა მისისა, ათსა რიცხვს ამა იანვრისას კვირა დღეს 9 საათზედ.

ტელეგრაფი

პეტერბურლი, 6 იანვარს. ანსდებს გეოლოგიის ინსტიტუტი. საგანი მისი იქნება რუსეთის ნიადაგის შესწავლა. პეტერბურლის ბირჟა, 29 დეკემბ. ბანკის ბილეთები: მან. კაპ. პირველი გამოცემისა — 93 — მეორესი — 90 — 75 მესამესი — 90 — 75 1/2 მეოთხესი — 90 — 87 ალმოსავლეთის პირველი — 90 — 37 ალმოსავლეთის მეორე — 89 — 75 1/2 ალმოსავლეთის მესამე — 90 — 5 ოქრო, 1/2 იმპერიალი 7 — 89 1/2 შინაგანის 5% სესხი ბილეთები: მან. კაპ. პირველი სესხის — 223 — 25 მეორე სესხის — 216 — 50 100 მანეთი ღირს: ლონდონი — 25 — 3 პენსი ბერლინი — — — — — პეტენიგი მამბურლი — 213 — — — ცენტი პარიჟი — 263 — 25 სანტიმი ქავკასიის კერასინი — — —

ბატონ-ჰომბის საქმის გათავაზება

სამშაბათის ნომერში „დროების“ მკითხველებმა უწყველად ყურადღება მიაქციეს ტელეგრაფის, რომელმაც გაცხადდა, რომ მემრის იანვრიდან ყმის ნადღებში სახელმწიფო ხარჯით გამოსყიდული იქნება.

ამ გვარად სასურველი დაბოლოება ბატონ-ყმობის საქმისა ანლოცდება.

ჩვენში დღევანდლამდე დიდი ნაწილი ვლენების ნადღებისა გამოუხსნელია, იმ მიზეზით რომ ხან მე-ბატონეს არა სურს გასყიდვა, ხან გლენს ეძვირება და ამის გამო ძალიან მძიმეთ მიდიოდა საქმეები. ამასთან უნდა დავუმატოთ ჩვენი მომრიგებელი შუამდგომელების სიზარმაცე, დაუდევრობა, უთაურობა და ზოგჯერ სულ გაუგებრობა თავისი დანიშნულებისა.

ერთის სიტყვით ძველი სამსახური და გლენის ყმობა არ იყო, მაგრამ მამულის დალა-კულუხი დარჩა, ნაყმევი ვალდებულ გლენად დარჩა. სახელმწიფო შემწევობას აძლევდა გლენსა ნადღის გამოსყიდვისათვის, მაგრამ გამოსყიდვის მორიგების ქალაღების შედგენას და დამტკიცებას ბევრმა ვერ მიაღწია.

ერთის სიტყვით დღეს საქართველოში ვალდებულებითი მდგომარეობა დარჩა ისეთს ამავეში რომ საქმე წინ აღარ მიდიოდა მეტადრე უხეირო, ზარმაც პოსრედნიკების ხელში, რომელთა რიცხვი ჩვენში მკირე არ ვახლავს. რა შფოთის, მოუსვენრობის ბრძოლის და მუდამ უთანხმოების მიზეზი იყო და არის ვალდებულებითი მდგომარეობა ეს ყველასათვის ცხადია. ჩვენთვის მეტადრე სამწიფო აზრებულ მიწა-წყალსა, მეურნეობას, მოქალაქეობას უფრო ძირს უთხრის ამ გვარად ვალდებულებითი მდგომარეობისა.

მარცხა ეს ყველასათვის ცხადია. ჩვენთვის მეტადრე სამწიფო აზრებულ მიწა-წყალსა, მეურნეობას, მოქალაქეობას უფრო ძირს უთხრის ამ გვარად ვალდებულებითი მდგომარეობისა.

ახლა ცხადი შეიქნა, რომ მმართველობის გარდაწყვეტილება მოხდა, რომ ვალდებულებითი მდგომარეობას ბოლო უნდა მოეღოს. ნადღების გამოსყიდვისათვის სახელმწიფო-დამ მიეცემა მეტატონეს მამულის ფასი და შემდეგ გლენი გადაუხდის სახელმწიფოსა ნაწილ-ნაწილად.

ქამდინ ეს გამოხსნა ნადღებისა ნება-ყოფლობაზე რაკი იყო, გვიანდებოდა. ახლა იმედი გვექნება, რომ რადგანაც აუცილებლად უნდა დახსნილ იქნას ნადღები, უეჭველია რომ საქმის გაგრძელებას არც მეტატონეს ისურვებს, არც დროებით ვალდებულებითი გლენი. თავის სასარგებლოდ იქნება პოსრედნიკებმა საქმე გააქაინებონ და დახლოდნენ.

ჩვენში საქმე როგორ ჩქარა წავა და წარიმართება არ ვიცით. მხოლოდ ახლა ამას ვისურვებთ რომ ეს ვალდებულებითი გამოხსნის ედა ჩვენშია იმ დროსვე დაიწყოს, როგორც რუსეთში და ისე არ დაგვიანდეს, როგორც ბატონ-ყმობის განთავისუფლების საქმე სამ წელს შემდეგ დაიწყო.

დღიური

თან-და-თან დესეტნიკების უსამართლობა სამზღვარს გადადის. ბუშინ წინ, 6 იანვარს, ფოჩის სტანციასთან, მიჩხოვეის სახლების გვერდით იღვა ფაიტონი, ქუჩებს დასდინებოდა. ამ დროს მოვიდნენ ორი დესეტნიკი, რომელთაც კისერში ცემით გააღვიძეს მძინარი და ითხოვდნენ მეფაიტონისაგან, რომ იმ ადგილიდან წასულიყო.

მეჩვენება უბასუხა, რომ ის ნაქირავებია და ელის თავის მქირავებელს, რომელიც მიჩხოვეის სახლში არის. ამ სიტყვებისათვის წაჰყვეს ხელი დესეტნიკებმა და სულ გადაამტკიცეს თავ-პირი მეფაიტონეს.

დამქირავებელი აღმოჩნდა ერთი საპატო პირი, გამოესარჩლა მეფაიტონეს და დესეტნიკები წაიყვანა ბოლიციასში. ძარგი რომ იმას შეეძლო, ამ უსამართლობისთვის თავის გამოდებოდა, რა უნდა ქნას იმ კაცმა ვინც საჩივრის გზასაც ვერ ვაიგებს. დესეტნიკების 12 იყო 8 და 10. ბუშინ წინ, 6 იანვარს, წყლის

ქურთხევის შემდეგ ჯარი შეგროვდა ბალაგინის პროსპექტზედ, სადაც მოთვარმართებლის მოადგილე თ. მელიქოვა მიიღო ჯარი და მოულოცა დღესასწაული.

ბუშინდელი (6 იანვრის) ბალი გამოართული „კრუჟოკში“ მთელი მთელი გუბერნიის თავდაზნაურთა საზოგადოებისაგან შეუძლებელ მოსწავლეთა შემწევობისათვის, ჩვეულებრივ ძალიან მხიარული იყო. დიდ ძალი ხალხი დაესწრო. ამბობენ შემოსავალი ბალისა ას თუმანს გადაამეტებო.

ჩვენ შევიტყუეთ რომ 4 იანვარს ალექსანდროვის საოსტატო ინსტიტუტში შეგირდებმა წარმოადგინეს ქართულს ენაზედ თავ. რაფ. მრისთავის კომედია „ადეოკატები“; ამას გარდა იყო ქართული სიმღერა და ლექსები.

მზურგეთიდან გვეწერენ, რომ სცენის მოყვარენი აპირებენ სპექტაკლის გამართვას „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ სასარგებლოდ.

ჩვენ ვეცუობინებენ რომ დიდმარხვისთვის რამდენიმე ყმაწვილი კაცი ემზადება სალიტერატურო საღამოების გამართვას. ამ გვარი დროს გატარება სასარგებლოც იქნება და სასიამოვნოც.

ჩვენ ვევიგეთ, რომ ერთი ყმაწვილი მწერალი, რომლის სახლის გამოცხადების ნება არა გვაქვს სწერს ისტორიულ დრამას: „წამება ქეთევან დედოფლისა“. ის ისეთი შესანიშნი სიუჟეტი არის, რომ თუ ხელოვნურად იქნა შემუშავებული ნამდვილს განძათ ჩაითვლება ჩვენს ლიტერატურაში.

ვახეთს „იურიდიულ მიმოხილვას“ შეუტყვია, რომ სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს განზრახვა აქვს მოამაგლის წლიდამ რამდენიმე სა-მეურნეო სტანციები გამართოს მუთაისის გუბერნიისაში.

თეატრის შესახებ

1-ს იანვარს, ჩვენ დავესწარიით არწრურის თეატრში, ერთს იმისთანა წარმოდგენას, რომელიც მართლა ახარებს ჩვენს გულს. ეს განსაკუთრებული დრამა ბ. მოჩხუბანძისა „ანსენა“.

ითონ არსენაზედ ბევრი თქმულა ლექსად, თუ ამბად და ამის გამო საჭიროდ არა ეთელი პიესის შინაარსი გადმოგვცეთ.

მე დაგვწყებ იქიდან, რომ ბ. მონხუბარიძემ, ამ ამ უკანასკნელ დროში, ცდილობს სურათების გამოღებას ჩვენი ხალხის ცხოვრებიდან და საზოგადოების გაცნობას ჩვენს გლეხკაცობის მდგომარეობასთან.

ჩამდინად სინილისიანად ასრულებს ამ შრომას, იმას დაგვანახებს შემდეგი, კრიტიკული განხილვა და რაკტი კაცზედ პირველ მოქმედებას შეეხება, ჩვენ არ შეგვიძლიან არ განუცხადოთ ჩვენი მადლობა ამ ახალს მწერალს, როგორც მოთხრობა „ქადაგანის“ ვგრეთვე დროა „ახსენასათვის“. ბ. მონხუბარიძემ დამტკიცა ამ თავის თხზულებებში, რომ ის კარგათ იცნობს კაცის გულს და შეუსწავლია იმისი მოძრაობა.

ამისათვისაც ისეთის გულ-მოდგინებით დასაჩუქრეს „ახსენას“ ავტორი, მრავალ-ჯერ ტაშის კვრით და ბრაგოთი.

მოთამაშებულად სალაპარაკო არ არის, რადგანაც ყველამ ძალიან კარგათ იცის, რა რიგათაც თამაშობენ ჩვენს ნიჭიერი აქტიორ-აქტრისები იმ გვარ პიესებში, რომელიც-კი ჩვენი ცხოვრებიდან იქნებიან აღებული ამ საღამოს თითქოს თავიანთ ნიჭსაც-კი გადააცილეს.

ითონ სიკვდილის წამი ბენეფიციანტმა (ახსენამ) და ერთბაშთ გაგიყვება ბ. ხერხეულიძისამ ისეთის ხელოვნებით წარმოადგინეს, რომ მთელი თეატრი,—მტერი-თუ მოყვარე აღდაცემაში მოიყვანეს.

მს პიესა საესეა ეფექტებით, სცენებით, რომელიც არ არღვევს პიესის გარმონიას და კიდევაც შევლის არსენას ხასიათის გამოაშკარავებას.

«დროების» ფელტონი, 8 იანვარი.

სცენები

მთაში მოდის სომეხი, რომელიც მოეღურება თიფლისს. კობში ეუბნებიან, რომ გზა შეკრულია, მაგრამ სომეხი მაინც ცდილობს როგორც იყოს გადმოვიდეს მთაზედ.

— შენ ვერ გადამიყვან? მიუბრუნდება ერთს მოხვევს.
— რად არ გადამიყვან?
— აბა მაშ ჩქარა, კარგს ფულს გაჩუქებ.
— მაჩუქებ და აი მარხილიც მზათა მაქვს.
— მაშ დაუწყებ ბარგი.
— აგრე, უპასუხა მოხვევმ და წამოაგლო ხურჯინს ხელი, რომლის პირიდანაც რომის ბოთლის სამაძლებოთ ამოიყუთ თავი.
როდესაც მთას შეუღვინ, მოხვევმ დაიწყო ლაპარაკი.
— მითი შენისთანა გოსპოდინაი მიმყვანდა ესე მთაჩიგა... მგეთო ხურ-

მრთის სიტყვით ეს პიესა ისეთი პიესათაგანი არის, რომელიც ძვირფასთ ჩაითვლებოდა სხვა ენის რეპერტუარშიაც, არამც თუ იმ პირების სიღარიბეში რომელიც ჩვენი გვქვს.

მოზენფისე საზოგადოებამ დაასაჩუქრა მრავალის ტაშით და რამდენიმე ნივთით.

სალამომ გაიარა მხიარულად და სიამოვნებით.

დასაბოლოებლად ჩვენ ერთს რჩევას მივცემთ „არსენას“ ავტორს, რომ ის ერიდოს მეტის-მეტად ჩქარ-ჩქარ მონოლოგებს. იმ პიესებში, რომელიც წარმოსადგენად არის დანიშნული; შეიძლება ორი სამი მონოლოგი დაავდოს მომეტებული-კი აღარა. „არსენაზედ“ კი შეიძლება თქვას კაცმა, რომ ის საესე იყოს თავ მოსაბეზრებელი მონოლოგებით, მაგრამ ჩემის აზრით ორს ადგილს-კი შესწორება ეჭირება. მრთი, სადაც გლეხ-კაცის ხარზედა ლაპარაკობს არსენა, მესამე მოქმედებაში და მეორეც აღარ მახსოვს მესამეშივე თუ მეორეში, საცა კიდევ თელავს, ელაპარაკება.

შეასწორეთ ეს ალაგები, ბ. მონხუბარიძემ და გაძღვეთ სიტყვას, რომ საჩინო ადგილს დაიჭერს თქვენი პიესა ჩვენს რეპერტუარში.

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ეს პიესა ორი კვირაში დაუწერია ავტორს... მართლა განსაცვიფრებელია, თუ ეს მართალია.

შმა უბუღიკიდას.

„ღ რ მ ბ ა“ კორესპონდენტები

ბევი. საკმაოთ ყოფილა ნალაპარაკევი ჩვენს ჟურნალ გავითში, სახალხო განათლებაზედ, იმის სარგებლობაზედ და საქიროებაზედ, მაგრამ აქამდინ ჯერ კიდევ ღირსეული ყურადღება არა აქვს მიქცეული ამ საგანს. არა აქვს ამიტომ რომ ისე აგვიან-

ჯინაი ჰქონდა იმასაცა, ბუთლიკასაც ვგრე ამოიყუთ თავი...
— ჰო, მერე?
— მერე, შენაი ჰირაიმე დამიძახა: „ეი კაცო!..“ — ჩიტო, ბარინ-მეთქი? — „დასტან ბუთლუკუო“. — მეც ამოვიღე ბუთლუკაი... — „ეი სამო!“
— მეც ამოვიყოლე ბოთლი და მოვიყუდე... ბატარაის მეტი არ დავლიე, მრცხვენოდა.
— ძალუმ გასაღინაი იყო, ღმერთმა მოუშართოს ხელი.
სომეხმა პასუხი არ მისცა და სიჩუმე ჩამოვარდა.
— მთა რასმე იბუდება. დაიწყო ისევ მოხვევმ.
— ზვაფი ხომ ჩამოვა? იკითხა სომეხმა.
— აბა რაი ვიცი, ქარი კი ისე დაჰქრის და.
— მაშ ჩქარა გაატარე ცხენი და?
— საით გავატარო, ცოდოა.
— მა, ცოდო რომელია?... მაშ ზვაფა რომ ჩავიტიანოს?
— რაი უყო.

ბენ ამ საქმის შესახებ სოფლის გადაწყვეტილების დამტკიცებას და იმის აღსრულებაში მოყვანას.

ამის მაგალითი არის ს. სტეფან-წმინდის გადაწყვეტილების შესახებ, რომელიც თითქმის ერთი წელიწადია რაც დასამტკიცებლად არის წარმოდგენილი და აქამდისინ ჩვენთვის არავითარი თვალთ საჩინო სკოლის გახდასთან დაახლოვება არ ჩანს.

შველამ ძალიან კარგათ იცის, რომ მარტო სწავლასა და განათლებას შეუძლიან გადააჩიოს ხალხი იმ ცრუმორწმუნოებას და მანებელ ჩვეულებათა, რომელსაც ისე მკვიდრი ძირი გაუდგამს ჩვენს მთის ხალხში. შოველივე იმათი გადაწყვეტილება მიცვლებულაზედ ხარჯების შემოკლება, ქვრივების მეორეთ გათხოვების დროს შევიწროებაზედ და სხვა ღირსეული ამაო ხმად, თუ კაცის ჰქუა სწავლით და განათლებით არ დარწმუნდა იმათ უხეირობას და ენებას ცხოვრებაში. მს ისეთი ჰქმარითებაა, რომელსაც ყველა აშკარად უნდა ხელამდეს და თანაშემწეობდეს ხალხის ზნეობით ასამალმებელი სკოლების გამართვას.

სტეფან-წმინდის საზოგადოებამ ძლივს მოიყარა თავი, ძლივს გადაწყვიტა სკოლის გამართვა, ძლივს იკისრა საჭირო ფულის ხდა და როდესაც ეს ყველაზედ ძნელი ადგილები გაიარა სკოლის გამართვამ, ერთბაშად ჩვენგან გაუგებელი მიზეზები აბრკოლებს იმის გახსნას და სწავლის დაწყებას...

არა კმარა, რომ ჩვენ ხალხს ვერ ვაძღვეთ იმ საზოგადოთა სკოლებს, რომელიც სრულიად აკმაყოფილებდნენ პედაგოგიურს პირობით, რომ იმასაც უგვიანებთ რისიც მიცემა ჩვენს ხელთ არის?

სტეფან-წმინდის სკოლის გამართვას მარტო ის შედეგი-კი არა აქვს, რომ

— თუ ძმა ხარ გაჩქარე, რა ხუმრობაა.
მოხვევს უფრო ნელა მიჰყავს ცხენი, სომეხი ფითრდება, სიჩუმე ჩამდინიმე ხანს.
— მითი შენისთანა გოსპოდინა მიდიოდა, დაიწყო ისევ მოხვევმ. აი, იმისთანაი აღარ იქნება, ღმერთმა მოუშართოს ხელი.
— ბიჭო, რა დროს ხელი არის?... მამა გიცხონდა ვატარე ვგ ცხენი და.
— რაისათ კი გავატარო?... ცოდოა ცხენი.
— მაი!
მოხვევ დააყენებს მარხილს, წყნარა ჩამოხტება მარხილიდან და მოუფლის ცხენს, რომელსაც ღუგასა და ხამუთს უსწორებს.
— აი, ამ ადგილას იცის ძალზედ ზვაფები. დაიწყო ისევ მოხვევმ და შეუშვირა სწორეთ იმ მთას ხელი, რომელზედაც მოდიოდნენ.
— ბიჭო და იმიტომ დააყენე ცხენი?
— მითი შენისთანა გასაღინაი მო-

იმის პატარა მოზარდებს სწავლას მიცემს, არამედ კიდევ მს წაჩუქებულს მოიტანს, რომ იმის შემდგომ სხვა საფულებშიაც გაიმართება სკოლები, რადგანაც მთაში სტეფან-წმინდა თაობს და ძველადგანვე მაგალითად არის გამხდარი დანარჩენი ხევის სოფლებისთვის.

მე არა ერთხელ მითქვამს სკოლების გამართვის იმ სიადვილებზედ, რომელიცა აქვს ზოგიერთს ხევის სოფლებს ეს გახლავთ ის ძველი სტანციების ყოფნა, რომელიც გადაცემული აქვით სასულიერო წოდებას და რომელშიაც ღვედელ-ბლაღოჩინებს უყენიათ სხვა-და-სხვა ნათლი-მამ-ნათლი-ღვდები, ძუძუნ-კუკუნები, ვაჭრები და სხვა...

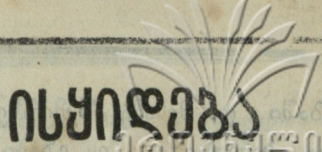
მე მგონია, თუნდა ადგილობრივი სასულიერო წოდების პირთ არც-კი მოინდომონ ამ სახლების დათმობა სკოლებისთვის, მისი ყოველად უსამღვეღოებობა ეგზარხოსი დიდის სიამოვნებით დაუთმობდა იმ შენობებს.

ამის და გარედ, არ იქნება არავსთქვათ, რომ ეს სახელები, მაგალითად ს. პობს, ბლაღოჩინი იტონი ისეთს პირებს აძლევს ქირით, რომელნიც თვალ-ყურსაც-კი არ იქვირენ და მოუხელობით ქანგდება და იხერიტება ქვშტის ბანი და ძალზედ ძველდება შენობა.

ჩვენთვის ძალიან სასიამოვნო იქნებოდა შეგვეტყო, რა მიზეზითა დგას ამ შენობაში ანდრაშელი ვაჭარი, უქირაოთა და თუ ქირას აძლევს, ვისის ჯიბის გასაზღვლად მიდის ეს ფული? ა. მ.

რატა, 29 დეკემბერს. რატის მაზრის უმთავრეს გზებათ ითვლებიან: ერთი დ. მონიდგან მიმავალი ნაქერალას მთით ქ. მუთაისში; მეორე დ. მონიდგანვე მიმავალი მსეთის ძუღაროს დიოდა, პასუხის მაგიერად დაიწყო ისევ მოხვევმ.
— მა, ჯანი გავარდეს იმ გასაღინასაც, გაიარე.
— მგრე შენსავით ხურჯინაი ჰქონდა.
— ბაიარე მამა გიცხონდა...
— მგრე ხურჯინის პირიდან ბოთლი ამოჩანდა...
— მაიმე, გაიარე თუ ძმა ხარ, თითქმის ტირის სომეხი.
— გასაღინამ დამიძახა: ეი კაცო!
— ბიჭო, შე უღმერთო, ზვაფი არ ჩამოვიდეს რას სიადი?...
— დასტან ბუთლიკაო...
— ძარგია, კარგი...
ამ დროს ერთ მხარეს მთაში იქვირებს და ზვაფი წამოვა, სომეხი თითქმის მიწაზედ გაეკრობა ყვირილით.
— მაააი!
— დასტან ბუთლუკაო და პეი სა მო, დამმვიდებულათ უპასუხებს მოხვევე.
— ბიჭო, იქნება შენ ეგ რომ გინდა?... ჰკითხავს სომეხი, რომელიც ძლივს მოდის გონსა.

შინაგან ავთმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავთმყოფობისა; ბასუტაკი—ბუბიაობის, ქალების და უმწვილეების ავთმყოფობისა; ბაბაევი და დანიელ-ბეგოვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავთმყოფობისა.

ოთხშაბათს. ლისიცევი და მირმანოვი შინაგან ავთმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავთმყოფობისა; ბასუტაკი—ბუბიაობის და უმწვილეების ავთმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების სისუსტის ავთმყოფობისა.

ხუთშაბათს. ლისიცევი—შინაგან ავთმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავთმყოფობისა; ბასუტაკი—ბუბიაობის, ქალების და უმწვილეების ავთმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების ავთმყოფობისა.

შარასკეკს. მინკევიჩი—სირურგიული ავთმყოფობისა; ლისიცევი, მირმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავთმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავთმყოფობისა; ბასუტაკი—ბუბიაობის, ქალების და უმწვილეების ავთმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების სისუსტის ავთმყოფობისა.

შაბათს. ლისიცევი—შინაგან ავთმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავთმყოფობისა; ბასუტაკი—ბუბიაობის, ქალების და უმწვილეების ავთმყოფობისა; ბაბაევი—ძარღვების სისუსტის ავთმყოფობისა.

ანგრანდინ ცხენის ხარჯის აკრება მინდობილი აქვს აღმსრულებელ ჩინოვნიკს ვარანთელს, რომელსაც ამისთვის მიწვეული აქვს წესიერი გვიტანციის წიგნი, — და ამის გამო ცხენების მეზატრანენი მოვალე არიან იმას წარუდგინონ რაც ცხენების ხარჯი აქვსთ შექმნა და გამოართვან ჯეროვანი გვიტანცია; შეუძლიანთ აგრეთვე შინ-და-შინ უზნაგაშინაც წარადგინონ ეს ხარჯი. (3—3)

ი. და ვ. ჰილაძეთა წიგნის მალაზია ქუთაისში

ბულგარის პირდაპირ, სობორას გვერდით.

რომელსაც წინედ პ. ზ. ბერარდის მალაზია ერქვა, დღემდე ჩვენს ხელში ვადმოვიდა. მხარობთ ყოველს ღონისძიებას, რომ მალაზიის საქმე კიდევ უფრო კარგად წაიყვანოთ ყოველ-მხრივ, ვიდრე დღემდის იყო. იმედი გვაქვს პატივცემული საზოგადოება არა თუ არ მოაკლებს თავის ყურადღებას ამ მალაზიას, რომელიც მუდამ მისს სიამოვნებას ცდილობდა, არამედ უფრო ყურადღებას მოგვაქცევს ამიერ. მალაზიას აქვს ყველა სასწავლებელთათვის ყოველ-გვარის სასწავლებელთა და სელსასუბი.

მრავალი საკითხავი წიგნები ქართული და რუსული, ნოტები და სხვ. მალაზია იღებს ხელის-მოწერას ყველა ქურნალ-გაზეთებზე სარედაქციო ფასით. (5—4)

ინგლისის მალაზიაში ახლად მიღებული დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვაგან. იქვე იქილება: შარესინა 40 კაბ. დაწყებული; სტაქნები, ბაკლები 10 კაბ—დამ; პადნოსები 5 კაბ—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100—54)

ლონდონის მალაზიაში გამოქრეფულს ბანკის ქვეშ დაასრულებია ნამდვილი ჩინოვანსადაცა შირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რეკლავებისა, კლიტებისა, ჭურჭლებისა, გრავატებისა, დანებისა, ვოვებისა, ჩინიკებისა, შოკლადისა, გაკასი, დუბებისა, სპანისა, შოკებისა, ცხვირ-სასრცისა, ქაღალდისა, განანდაშებისა, კაღებისა, უნაგრებისა, სუერისისა (გემრიელი გლეშინისი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მანკინტაის მოსახურავებს გასასყიდვად განსჯეტების და ბატკურის და კამ. მურაბისა, აგრეთვე ჩუქებისა და წინდებისა ნოტინგამიდამ. ნამდვილი ქაგანისა გაიკრები. (100—61)

ისპილენჯი 25% ნაკლებად... ჩაი, გაკაო, შოკლადი, ბისკვიტი, მურაბა, ბრინჯი, ჭურჭლები, სტაქნები, ბაკლები, თუფები, ჩინიკები, სუდოკები, ფოდნოსები, შირის-სასანი, კლიტები, სამურკელი, ტანისამოსის საკიდი, ვოვები, დანები, კაღები, ქაღალდი, კანკერტები, რეკლავები, განანდაშები, თოფები, რეკლავები, კრავები, შლამები, ვანები, ქამრები, საყელურები, კლიტები, უნაგრები, ღაგები, უთოები, ტანსაცმელი, შირისსა-ცდი, ცხვირის-სასრცდი, ჩუქები, ტუალეტის საშინი, დუბები, შარბათი, ციტმატმაგნეზია, ქინას ღვინო, შოკ-ტეგინი, ხერესი, კონიაკი და ათასი სხვ. რამეები, — ინგლისის მალაზიაში. იქვე ჩაი გაჭრათათვის ხარდათ: თუთობით 40, 46, 52 და 58 მან. და გრავანქობით: 1 მ., 1 მ. 10 კ., 1 მ. 20 კ., 1 მ. 40 კ., 1 მ. 60 კ., 1 მ. 80., და უპირველი ხარისხისა 2 მ.—წონა უქაღალდით.

თოფები 20—60 მან., ჩოკ-ბორ (choke bore) George Dau-ს ფაბრიკამ—120 მან. რეკლავები 4—34 მან. და ბულდოგისა 11—20 მ. ქაღის უნაგრები 65 მან-დამ; შეფილდის დანები ხანგლებით 3 მან. 50 კაბ-დამ დუქი, ალბომები ხანგვარ ფასად, ფილტრები და სხვ.

ყველაზედ უძრავესი ამოწმება თოფებისა და რეკლავებისა თფილისში. (100—60)

განცხადებანი

პირუტყვთა მფარველი საზოგადოებრივი საჩუქრისა

პირუტყვთა მფარველი საზოგადოებრივი საჩუქრისა რიყენდ, გერტიშვილის სახლში. ავთმყოფი პირუტყვი საქონელი მიიღება დილის 8 იდამ ვიდრე 11 საათამდე, გარდა კვირა უქმებისა და ტაბელის დღებისა,

პატივი მაქვს გამოუცხადო სუვეელა მოვაჭრეებსა, რომ იანვრიდან უბილეთოდ მოსვლა თფილისში აკრძალულია; ვინც არ ექნება ბილეთი, დაბისჯება; ამინათვის ვთხოვ ყველას ჩემს მოვაჭრეებს, იქონიონ ყოველთვის ბილეთი.

კომისიონერი გ. ი. რატიანი. (5—2)

მედიცინის დოქტორი ბერ-ჯანიანცი

მიიღებს ავად-ყოფებს დილის 7 საათიდან შუადღის 12-მდე.

სოლოლაკი, ბაღის ქუჩა სახლი მთუთნოვისა № 34. (5—5)

ქალაქის გამგებობისაგან

თფილისის ქალაქის გამგებობა ამით უცხადებს საყოველთაოდ ქალაქის მცხოვრებთა, რომ მომავალ 1882 წლის 1 იანვრიდან 1883 წლის 1

ხელის-მოწერა 1882 წლის

ივერიაში

ამ 1882 წელს ყურნალი „ივერია“ გამოცემა იმავე სახით და სავანდით, როგორც 1881 წელს გამოცემიდა.

შურნალში იქნება სამი განყოფილება: 1) ბელეტრისტიკული—რომანები, მოთხრობები, პოემები, წერილი ლექსები, როგორც ორიგინალური, ისე საუკეთესო თხზულებათა თარგმანი. 2) წერილები ისტორიული, კრიტიკული, ეტნოგრაფიული, მოგზაურობა და სხვ. 3) ქრონიკა: ამ განყოფილებაში განსაკუთრებული ყურადღება ექნება მიქცეული „შინაურს მიმოხილვას“. რედაქცია ყოველთა ღონისძიებით ეცდება, რომ არაერთი საინტერესო მოვლენა ჩვენს ცხოვრებაში უყურადღებოდ არ დასტოვოს და შეძლებისამებრ ჩვენს ქვეყნის ყოველს კუთხეში იყოლიოს სანდო პირნი ცხოვრებისათვის თვალ-ყურის სადევნელად. ბარდა შინაურის მიმოხილვისა, შურნალში იქნება აგრეთვე რუსეთისა და უცხო ქვეყნების მიმოხილვა—რედაქცია ეცდება თვისა-და-თვის თავზედ წარუდგინოს მკითხველს ყოველივე, რაც კი გარეშე ქვეყნებში შესანიშნავი მოხდება. სამეცნიერო ქრონიკა—წერილები სხვა-და-სხვა სამეცნიერო და ჩვენს ქვეყნისათვის საინტერესო საგნებზედ. თეატრი—გარეული იქნება კრიტიკულად ჩვენს სცენაზედ ნათამაშები პიესები და აგრეთვე აქტორ-აქტრისების ხელოვნება. ახალი წიგნები—გრცელი კრიტიკა და შენიშვნები ახალს ქართულს წიგნებზედ და აგრეთვე უცხო ენით დაბეჭდილებზედ, რომელნიც ჩვენს ქვეყანასა და ხალხს შეეხებიან. სხვა-და-სხვა ამბები—მეცნიერებისა და ლიტერატურისა.

წიგნები „ივერია“ გამოცემა ყოველს თვისა-და-თვის დამდებს.

ხელის-მოწერა მიიღება მხოლოდ მთელის წლით.

შ ა ს ი

„ივერია“ 1882 წლისა (თორმეტი წიგნი) 7 (შვიდი) მანეთი. ვისაც ერთად შემოტანა არა სურს, შეუძლიან ოთხი მანეთი პირველს იანვრამდე შემოიტანონ და სამი მანეთი პირველს მისამდე.

შურნალზედ ხელის-მოწერა მიიღება „ივერია“ რედაქციაში, რომელიც იმყოფება მთა-წმიდაში, ხევს ქუჩაზედ, შარესაშვილის სახლებში, № 9 და აგრეთვე შავერდოვის სააგენტოში, ალექსანდროვის ბაღთან.

ძალაქს გარეშე მცხოვრებთ ფული და წერილები შემდგენს ადრესით უნდა გამოგზავნონ:

Въ Тифлисъ. Въ редакцію журнала „ИВЕРІА“. (3—3)

ისპილენჯი

- 15,000 თეფში 1 ხარისხისა, თითო 15 კაბ.
- 12,000 ბროლის სტაქანი თითო 25 კაბ.
- 10,000 ბაკალი და სტაქანი თითო 10 კაბ.
- 10,000 ფოდნოსი და გასაღები თითო 15 კაბ.
- 10,000 ნეესი, 8 კ. 40-მდინ ასი.
- 10,000 ზეჩალი თვის პრიბორით თითო 5 კაბ.
- 5,000 ბოთლი შოკტეგინისა და ხერესის თითო 1 მან.
- 2,000 არშინი კლიონკა 60 კაბ. 2 მან. არშინი.
- 2,000 დიუქონი ყარანდაში და ყალმის ხელი 8 კ. 50 კაბ. დიუქ.
- 2,000 გირვანქა ინდოეთის ბრანჯი 7, 8, 10 კაბ. გირვ.
- 1,000 გირვ. თვალთ-მაქცი ღე-ზიოშკა 50 კაბ. გირვ.
- 600 ინგლისის რეკლავები 4 მან. 34-მდე.
- 300 ინგლისის თოფი თითო 20—100 მან.
- ღრაპი, მაული, ტრიკო, ალბომები, საზამთრო პალტოები, ქუდები, შარვლები და ტანისამოსი ნახევარ ფასად. ინგლისის მალაზიაში. (40—17)